

Analiza obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu wolnobieżnego (np. wózka widłowego) w świetle obowiązujących ustaw

W Polsce daje się zaobserwować coraz większą liczbę wypadków, w których jednym z uczestników jest pojazd wolnobieżny.

AGNIESZKA OCHALIK-SKWARA

Licencjonowany broker ubezpieczeniowy. Absolwentka ekonomii i studiów podyplomowych z zakresu Diagnostyki Ryzyk i Likwidacji Szkód Ubezpieczeniowych w Ubezpieczeniach Majątkowych i Osobowych. W MAI Poland pracuje od 2003 r.

Powszechne użycie wózków w działalności firm produkcyjnych, handlowych czy logistycznych powoduje, że operatorzy wózków bywają sprawcami szkód zarówno rzeczowych (np. uszkodzenie pojazdu) jak i osobowych. Szczególnie te drugie mogą skutkować wysokim roszczeniami o odszkodowanie kierowanymi do sprawcy wypadku. Warto więc zabezpieczyć się na tę okoliczność. Jednocześnie zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC będzie spełnieniem ustawowego obowiązku nałożonego na posiadacza pojazdu (własnego, najmowanego, leasingowanego).

Przykłady szkód spowodowanych przez pojazdy wolnobieżne, w których ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania z polisy odpowiedzialności cywilnej

związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej:

- Uszkodzenie pojazdu przewoźnika/klienta podczas załadunku/rozładunku
- Podczas załadunku wózek widłowy wpadł w poślizg, uderzył w naczepę i uszkodził plandekę
- Operator wózka widłowego, jadąc z towarem, nie zauważył niedostatecznie podniesionej bramy i zahaczył maszt o listwę bramy
- Operator wózka podczas załadowywania zaczepił widłami o burtę samochodu i doszło do jej uszkodzenia.
- Operator wózka, przewożąc towar z magazynu wewnętrznego na magazyn zewnętrzny, uderzył w bramę wjazdową hali, powodując jej uszkodzenie
- Przewrócenie się wózka na innego pracownika/kierowcę przewoźnika
- Najechanie wózkiem na stopę pracownika/kierowcy przewoźnika/klienta
- Uszkodzenie szyby pojazdu ciężarowego kamieniem, który wypadł spod kół wózka widłowego
- Kierujący wózkiem spalinowym uszkodził pojazd klienta wjeżdżającego na parking
- Uszkodzenie pojazdu – kierujący wózkiem nie zauważył stojącego pojazdu podczas cofania
- Uderzenie wózkiem w kontener, który uderzył w pojazd, powodując jego uszkodzenie
- Uszkodzenie elewacji budynku wynajmowanego podczas odśnieżania

www.mai-cee.com.pl

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt. 2) i 5) ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych posiadacz pojazdu wolnobieżnego jest zobowiązany do zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przed wprowadzeniem pojazdu do ruchu:

„Art. 29.

1. Posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych: (...)

2) przed wprowadzeniem do ruchu pojazdów, o których mowa w art. 2 pkt 10 lit. b), oraz pojazdów historycznych; (...)

5) przed wprowadzeniem do ruchu pojazdów, o których mowa w art. 2 pkt 10 lit. b), oraz pojazdów historycznych, które nie zostały dopuszczone do ruchu (...)."

Potwierdza to także zapis art. 23 ust. 2 tej ustawy:

„Art. 23

2. Przepisy dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych stosuje się także do posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, przed jego rejestracją oraz do posiadacza lub kierującego pojazdem historycznym albo pojazdem wolnobieżnym, od chwili wprowadzenia tych pojazdów do ruchu".

Wyjaśnienia wymaga, o jakich pojazdach mówi art. 2 pkt. 10) lit. b) ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych:

„Art. 2.

W świetle ustaw obowiązujących w Polsce każdy pojazd wolnobieżny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu OC

10) pojazd mechaniczny: (...)

„Art. 2.

b) pojazd wolnobieżny w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym, z wyłączeniem

„31) pojazd – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane".

niem pojazdów wolnobieżnych będących w posiadaniu rolników posiadających gospodarstwo rolne i użytkowanych w związku z posiadaniem tego gospodarstwa (...)."

Powyższa definicja odsyła do ustawy Prawo o ruchu drogowym, przytoczmy więc odpowiednią definicję z tego aktu prawnego (Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym):

„Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają: (...)

34) pojazd wolnobieżny – pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego".

Należy wobec tego przytoczyć definicję pojazdu silnikowego w cytowanej ustawie:

„32) pojazd silnikowy – pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego;".

Ta definicja odwołuje się z kolei do definicji pojazdu, która zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym brzmi:

„31) pojazd – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane".

Z tych definicji wynika, że wózek widłowy jest pojazdem wolnobieżnym, o jakim mowa w ustawie o ubezpieczeniach

obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Zarówno wprowadzenie pojazdu na drogę publiczną, jak i wewnętrzną, jest w zamiarze ustawodawcy wprowadzeniem pojazdu do ruchu, a więc pociąga za sobą obowiązek ubezpieczeniowy dla posiadacza pojazdu mechanicznego.

Dla pełnego obrazu należy wyjaśnić, czym jest droga wewnętrzna w rozumieniu ustawy o drogach publicznych:

„Art. 8.

1. Drogi, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg są drogami wewnętrznymi”.

Szkody spowodowane przez pojazd wolnobieżny w większości przypadków będą pokryte w całości przez ubezpieczyciela

WNIOSEK:

Powyższa analiza definicji ustawowych oraz obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego prowadzi do wniosku, że pojazd wolnobieżny, np. wózek widłowy, kosiarka samojezdna, ciągnik niebędący w posiadaniu rolnika, poruszające się po drogach publicznych, jak i drogach wewnętrznych zakładu produkcyjnego lub po placu manewrowym podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na warunkach ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Dodatkową zaletą zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC w odniesieniu do pojazdów wolnobieżnych np. wózków widłowych jest szeroki zakres ubezpieczenia i wysokie sumy gwarancyjne oraz brak franszyzy redukcyjnej, co w praktyce oznacza, że zarówno niewielkie szkody jak i wysokie roszczenia (szczególnie w przypadku szkód osobowych) będą pokryte w 100% przez ubezpieczyciela.

Napisz do autorki

agnieszka.ochalik-skwara@mai-cee.com

www.mai-cee.com.pl